

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในการเล่นเครื่องเล่นสนาม :
การศึกษาเฉพาะกรณี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในการเล่นเครื่องเล่นสนาม 3 ประเภท คือ เครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพ เครื่องเล่นสื่ออิสระ และเครื่องเล่นผสมผสานในด้านการเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การร่วมมือ การมีน้ำใจ การฟังผู้อื่น การแบ่งเพศ การก้าวร้าว และการทะเลาะวิวาท

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยในด้าน หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และความสำคัญของพฤติกรรมทางสังคม เครื่องเล่นสนามแต่ละประเภท จาก เอกสาร ตำรา และบทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่สกล สงเคราะห์ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 200 คน ปีการศึกษา 2537

ตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนพระแม่สกล สงเคราะห์ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน ปีการศึกษา 2537 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) โดยคัดรายชื่อเด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 ห้องเรียน ๆ ละ 40 คน รวม 200 คน จับฉลากรายชื่อเด็กนักเรียน ห้องเรียนละ 6 คน เด็กชาย

3 คน เด็กหญิง 3 คน รวม 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ได้แก่ คู่มือการสังเกตประกอบด้วย รายการพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล แบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลเป็นรายบุคคล (Anecdotal Record) แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลเป็นรายบุคคล และแบบสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลทุกคน

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม 3 ลักษณะ จากเด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 30 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและจดบันทึก (Anecdotal Record) วิเคราะห์รายละเอียดพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในการเล่นเครื่องเล่นสนาม 3 ลักษณะ ตามรายการพฤติกรรมแต่ละข้อในแบบสังเกต และบันทึกลงในแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคม มี/ไม่มีสังเกต 5 ครั้ง นำข้อมูลในแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล สรุปรวมผลการสังเกตตัวอย่างประชากร 30 คน แล้วนำมาหาค่าฐานนิยม (Mode) เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

6. สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) การเล่นเครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพ ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม ด้านการร่วมมืออยู่ในระดับมาก แต่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการเป็นผู้นำ และการเป็นผู้ตามอยู่ในระดับน้อย และไม่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการมีน้ำใจ การฟังผู้อื่น การแบ่งเพศ การก้าวร้าว และการทะเลาะวิวาท

พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือที่เครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพส่งเสริมมากคือ การปฏิบัติตามกติกาการเล่น การเล่นเป็นกลุ่มได้โดยไม่ทะเลาะกัน และการรักษาสภาพและ/หรือเก็บของเล่น เมื่อเล่นเสร็จแล้ว ส่วนพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือที่พบน้อย คือ การเสนอข้อคิดเห็นในการเล่น

2) การเล่นเกมเล่นสื่ออิสระ ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ อยู่ในระดับมาก แต่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการเป็นผู้นำ และการเป็นผู้ตามอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนพฤติกรรมทางสังคม ด้านการมีน้ำใจ การฟังผู้อื่น และการแบ่งเพศส่งเสริมในระดับ น้อย และไม่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการก้าวร้าวและด้านการทะเลาะวิวาท

พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือที่เครื่องเล่นสื่ออิสระส่งเสริมมาก คือ การปฏิบัติตามกติกาการเล่น การเล่นเป็นกลุ่มได้โดยไม่ทะเลาะกัน และการรักษาสภาพและ/ หรือเก็บของเล่นเมื่อเล่นเสร็จแล้ว ส่วนพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือที่ส่งเสริมปานกลาง คือ การเสนอข้อคิดเห็นในการเล่น

3) การเล่นเกมเล่นผสมผสาน ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ อยู่ในระดับมาก แต่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการเป็นผู้นำ และการเป็นผู้ตามอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนพฤติกรรมทางสังคมด้านการมีน้ำใจ การฟังผู้อื่นและการแบ่งเพศ อยู่ในระดับน้อย และไม่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้าน การก้าวร้าวและการทะเลาะวิวาท

พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ ที่เครื่องเล่นผสมผสานส่งเสริมมาก คือ การปฏิบัติตามกติกาการเล่น การเล่นเป็นกลุ่มได้โดยไม่ทะเลาะกัน และการรักษาสภาพ และ/หรือเก็บของเล่นเมื่อเล่นเสร็จแล้ว ส่วนพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือที่ส่งเสริมปานกลาง คือ การเสนอข้อคิดเห็นในการเล่น

4) การเล่นเกมเล่นทั้ง 3 ลักษณะ คือ เครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพ เครื่องเล่นสื่ออิสระ และเครื่องเล่นผสมผสาน สามารถส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กก่อนุบาล ได้หลายด้าน โดยเฉพาะพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ การเป็นผู้นำ และการเป็นผู้ตาม

5) การเล่นเกมเล่นทั้ง 3 ลักษณะ ดังกล่าว ไม่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม ของเด็กก่อนุบาลด้านการก้าวร้าวและการทะเลาะวิวาท

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในการเล่นเครื่องเล่นสนาม 3 ลักษณะ คือ การเล่นเครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพ การเล่นเครื่องเล่นสื่ออิสระและการเล่นเครื่องเล่นผสมผสาน พฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในการเล่นเครื่องเล่น เสริมสมรรถภาพ เครื่องเล่นสื่ออิสระ และเครื่องเล่นผสมผสาน จากการศึกษาวิจัยพบว่า เครื่องเล่นทั้ง 3 ลักษณะ ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม ด้านการร่วมมือ อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมความร่วมมือที่เด็กแสดงออกจากการเล่นเครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพ เช่น การเล่นเครื่องเล่นลูกนั่งเด็กจะเล่นเครื่องเล่นตามจินตนาการของเด็กเองกล่าวคือ จากการสังเกตขณะเด็กเล่นเครื่องเล่น พบว่า เด็ก ๆ เข้ามาเล่นเป็นกลุ่มแล้วสมมติเครื่องเล่นลูกนั่งเป็นรถเมลรับจ้าง เด็กที่เสียงดัง คือ เด็กผู้ชายเป็นคนขับรถเพื่อน ๆ ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายจะนั่งซ้อนข้างหลังคนขับ และส่งเสียงรวิ้งปรี่น ๆ ทำท่าทางที่เด็กแสดงออกยิ้มแฉ่งแจ่มใส คนขับจอดรถให้เพื่อนลง เพื่อนที่เป็นผู้โดยสารก็จ่ายสตางค์ คนขับบอกว่าค่ารถ 5 บาท เอาเงินทอนไปด้วย ลักษณะการเล่นของเด็กนี้เป็นการเล่นตามจินตนาการของเด็กเอง นอกจากนั้นเด็ก ๆ ยังเล่นออกกำลังกาย โดชนอนลงและทำท่าทางลูกนั่ง มีเด็กบางคนเอามือจับที่เกี้ยวเท้า สำหรับลูกนั่งแล้วขึ้น ทำท่าวิ่งอยู่กับที่ เด็ก ๆ จะผลัดเปลี่ยนกันเล่น จากพฤติกรรมดังกล่าว พบว่า พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาก คือ การปฏิบัติตามกติกาการเล่น การเล่นเป็นกลุ่มได้โดยไม่ทะเลาะกัน และการรักษาสภาพและ/หรือเก็บของเล่นเมื่อเล่นเสร็จแล้ว ส่วนพฤติกรรมที่พบน้อย คือ การเสนอข้อคิดเห็นในการเล่น ส่วนพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือที่เด็กแสดงออกจากการเล่นเครื่องเล่นสื่ออิสระ ได้แก่ การปฏิบัติตามกติกาการเล่น เช่น ขณะที่เด็กชายโธิด กับเพื่อน ๆ เล่นมุมบ้านอยู่กับเพื่อน ๆ ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย น้องสาวก็เข้ามาเล่นและขอเพื่อนเล่นด้วย เมื่อเข้ามาเล่นกับเพื่อน ๆ เด็กก็จะพูดคุยถึงเรื่องที่กำลังเล่นอยู่ขณะที่เด็กเล่นอยู่มุมครัวเด็ก ๆ เล่นสมมติทำอาหารล้างผลไม้ ปอกไข่ ต้มไข่ เด็ก ๆ แสดงความคิดเห็นของตนเองในขณะที่เล่นด้วย ในระหว่างที่เล่นเด็กไม่ทะเลาะกัน สามารถเล่นเป็นกลุ่มได้ หลังจากเลิกเล่นแล้วเด็ก ๆ จะช่วยกันเก็บของเล่น แต่ยังไม่ค่อยเรียบร้อยเท่าใดนัก ส่วนเครื่องเล่นผสมผสาน พฤติกรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ เด็กชอบเล่นทรายและน้ำ เด็กจะนั่งเล่นเป็นกลุ่มได้โดยไม่ทะเลาะกัน

ในขณะที่เด็กเล่นก็จะสนทนาเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองและเพื่อน ๆ ช่วยกันทำ เช่น เล่นทราย เล็ก ๆ ช่วยกันตักทรายใส่ถ้วยแล้วอัดทรายให้แน่น ทบออกมาเป็นรูปถ้วยหรือบางกลุ่มก็จะสมมติเล่นขายของกัน หลังจากเลิกเล่น เด็ก ๆ จะช่วยกันเก็บของเล่น นอกจากนี้ขณะที่เด็กเล่นเครื่องเล่นผสมผสาน เด็ก ๆ จะเล่นร่วมกันได้ดีโดยไม่ทะเลาะกันโดยเด็กจะวิ่งเล่นเป็นวงกลมกับเครื่องเล่นก้าวขึ้นม้า สมมติเป็นสะพาน ใครตกน้ำโดนจะชกแล้วเด็ก ๆ ก็หัวเราะชอบใจ จากการสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กพบว่า การเล่นของเด็ก มีลักษณะเป็นการเล่นแบบร่วมมือกัน (Cooperative Play) กล่าวคือ เด็กมีการแลกเปลี่ยนบทบาทกันเล่นภายในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เฮิร์ลอค (Hurlock, 1972) ที่ว่าเด็กยังมีโอกาสได้ใกล้ชิดเพื่อนมากเท่าใด ก็จะมีเรียนรู้ถึงการร่วมมือกับคนอื่น ๆ มากขึ้นเท่านั้นและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุษณีส์ คงรินทร์ (2521) พบว่า เด็กแสดงการร่วมมือในการเข้าไปมีส่วนร่วมเล่นด้วยการเฝ้ามองดูและเฝ้าซักถาม

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า การเล่นด้วยเครื่องเล่นทั้ง 3 ลักษณะ ยังส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการเป็นผู้นำ และการเป็นผู้ตามด้วย พฤติกรรมด้านการเป็นผู้นำที่เด็กแสดงออกมากที่สุด คือ การกล้าเล่นนำ แล้วเพื่อนปฏิบัติตาม นอกจากนั้นเด็กปฏิบัตินำ แล้วเพื่อนร่วมมือปฏิบัติตาม จากการสังเกตพบว่า ให้เด็กแสดงพฤติกรรม การกล้าเล่นนำและปฏิบัติ นำแล้วเพื่อนร่วมมือปฏิบัติตามนี้ เกิดจากเด็กต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนและครูมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบองค์ประกอบอื่น ๆ อีก ที่มีส่วนส่งเสริมให้เด็กมีความเป็นผู้นำ ได้แก่ ลักษณะและบุคลิกภาพของเด็ก คือ เด็กมีรูปร่างใหญ่ โต หรือเด็กที่มีเสียงดัง รวมถึงลักษณะเด็กที่มีสติปัญญา ความสามารถและลักษณะนิสัยกล้าหาญ ส่วนการคิดริเริ่ม การเล่นที่แปลกใหม่ นั้น ยังพบได้น้อย และไม่เด่นชัด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้อง กับจรรยา สุวรรณทัต และคณะ (2521) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้นำว่า ควรมีความสัมพันธ์ดีกับบุคคลอื่น มีความคิดริเริ่ม มีความเป็นตัวของตัวเองและมีความสามารถชักจูงใจให้ผู้อื่นกระทำตามตน นอกจากนี้ Hurlock (1964) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้นำ คือ การแสดงพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับบุคคลอื่นและมีแนวโน้มที่จะนำหรือชักจูงใจให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มกระทำตามตน

พฤติกรรมการเป็นผู้ตามที่เด็กแสดงออกมากที่สุด คือ การเล่นร่วมกับเพื่อนได้ ปฏิบัติตามที่เพื่อนเสนอ และพูดหรือยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน จากการสังเกตพบว่า เด็กแสดงพฤติกรรมการเป็นผู้ตามนี้ เด็กมีความมุ่งหวังว่า พฤติกรรมที่ตนกระทำนี้ จะทำให้เพื่อน

สนใจ และยอมรับตนเข้ากลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการเป็นผู้ตามของเด็กนั้น เด็กจะแสดงออก โดยการยอมกระทำตามหรือยอมปฏิบัติตามสิ่งที่เด็กคิดว่ากลุ่มจะพอใจ เช่น เด็กชาย กวางนั่งเล่นตัวต่อลาซี เด็กชาย เพ็ญ เล่นขับริดและถือท่อพลาสติก ต่อสู้กับเพื่อน ๆ เด็กชาย เพ็ญก็เอาท่อพลาสติกมาหย่อนเด็กชายกวางและชวนให้มาเล่นด้วยกันกับเพื่อน ๆ เด็กชาย กวางก็เฉย ๆ เด็กชาย เพ็ญก็มาหย่อนอีก เด็กชายกวางก็ลุกไปเล่นกับเด็กชายเพ็ญ ขับริดมาถือท่อพลาสติก และเอาท่อพลาสติกมาเล่นพินกัน จากพฤติกรรมดังกล่าว Hurlock (1964) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้ตาม เป็นลักษณะที่บุคคลมีพฤติกรรมหรือทัศนคติตามความต้องการของกลุ่ม เนื่องจากบุคคลนั้นต้องการจะเป็นสมาชิกกลุ่มโดยการลอกแบบหรือปรับพฤติกรรมของตนเองให้ผิดแปลกไปจากกลุ่มน้อยที่สุด

ส่วนพฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย จากการเล่นเครื่องเล่นสื่ออิสระ และเครื่องเล่นผสมผสาน คือ พฤติกรรมทางสังคม ด้านการมีน้ำใจ การฟังผู้อื่น และการแบ่งเพศ สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ ดังนี้ ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรม การแบ่งปันของเล่นให้เพื่อน มีเด็กบางคนที่ยอมแบ่งปันของเล่นให้เพื่อน เด็กส่วนมากจะไม่ยอมแบ่งปันของเล่น จากการสังเกตพบว่า ที่เด็กเล่นของเล่น กำลังต่อบล็อก หรือ ลาซี หรือกล่องกระดาษ ถ้าเพื่อนมาหยิบเด็กจะหวงทันที ไม่ยอมให้เพื่อนหยิบไปถ้าเพื่อนหยิบไปเล่นก็จะแย่งคืน เด็กจะหวงของและยึดตนเองเป็นศูนย์กลางซึ่ง Hurlock (1964) ได้กล่าวว่า ลักษณะปกติของเด็กอนุบาล ส่วนใหญ่จะยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลาง และเรียกร้องสิ่งที่ต้องการอยู่เสมอ แต่เมื่อเด็กมีความสัมพันธ์และมีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นมากขึ้นก็จะแสดงพฤติกรรมการมีน้ำใจเพิ่มมากขึ้น โดยการแสดงความเห็นอกเห็นใจที่จะแบ่งปันของให้ผู้อื่น นอกจากนี้ผลการวิจัยของ Hurlock (1964) ยังพบว่า เด็กที่มีน้ำใจส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชั้นกลาง ซึ่งเน้นมากเรื่องการเป็นที่ยอมรับของสังคมและการปรับตัวทางสังคมที่ดี เด็กที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม การมีน้ำใจมากกว่าเด็กที่มีขนาดครอบครัวเล็ก

พฤติกรรมทางสังคมด้านการฟังผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการขอความช่วยเหลือ การขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูและพี่เลี้ยง และการยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการแสดงท่าทางขอความช่วยเหลือ เช่น ร้องไห้ ไม่เกิดเลย จากการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ด้านการฟังผู้อื่น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น การวิจัยของ ระพีวรรณ คล้ายแดง (2534) ได้กล่าวว่า การฟังพหูสูตมีความสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมและการปรับตัว

ของเด็กเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น เพราะถ้าเด็กมีการพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ เด็กจะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก อาจทำให้เป็นที่ไม่ยอมรับของเพื่อนหรือบุคคลอื่นได้ นอกจากนี้ วราภรณ์ รักรวิชัย (2528) ได้กล่าวถึงผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบที่ใช้เหตุผลว่าจะส่งเสริมให้เด็กมีคุณลักษณะ ดังนี้คือ เป็นตัวของตัวเอง มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ สามารถปรับตัวได้ดี แสดงออกอย่างมั่นใจ ดังนั้นอาจกล่าวสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง จะส่งผลให้เด็กมีการพึ่งพาผู้อื่นน้อยที่สุด

พฤติกรรมทางสังคม การแบ่งเพศ จากการเล่นเครื่องเล่นสื่ออิสระและเครื่องเล่นผสมผสาน ผลการวิจัยพบว่า เด็กแบ่งเพศกันเล่นอยู่ในระดับน้อย ขณะเด็กเล่นเครื่องเล่น เด็กเล่นเป็นกลุ่มโดยไม่แบ่งเพศ เด็กชายและเด็กหญิงจะเล่นด้วยกัน

พฤติกรรมทางสังคม การมีน้ำใจ การพึ่งพาผู้อื่น การแบ่งเพศ การก้าวร้าว และการทะเลาะวิวาท ผลการวิจัยพบว่า ขณะเล่นเครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพพฤติกรรมทางสังคม ดังกล่าวไม่เกิด ขณะที่เด็กเข้าไปเล่นเครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพเด็กจะร่วมมือกันเล่น ซึ่งเครื่องเล่นประเภทนี้ เป็นเครื่องเล่นที่มีโครงสร้างเล่นตามแบบแผนและติดตั้งประจำที่ (Fixed) เป็นเครื่องเล่นแบบครบวงจร ใช้พัฒนากล้ามเนื้อ ซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องเล่น 9 ชนิด คือ ก้าวขึ้นม้า ชูชอน ดันช้อ ดึงช้อ กระโดดแตะสูง กระโดดข้ามชอน ไต่ราว ลูกนั่ง และหกตัวข้ามชอน เครื่องเล่นแต่ละชนิดมีวัตถุประสงค์ในการเล่น เช่น ก้าวขึ้นม้า ออกกำลังกายขา และจากการสังเกต พบว่า ในการเล่นเครื่องเล่นแต่ละชนิดเด็กใช้เวลาในการเล่นเครื่องเล่นมากน้อยต่างกัน เช่น เครื่องเล่นก้าวขึ้นม้า เด็กจะเดินเล่น 2-3 รอบ แล้วก็เลิกเดินไปเล่นเครื่องเล่นชูชอน ยกขึ้นลง 2 - 3 ครั้ง ก็เปลี่ยนไปเล่นเครื่องเล่นชนิดอื่น ซึ่งลักษณะการเข้าไปเล่น เด็กจะเข้าไปเล่นเป็นกลุ่ม ๆ แต่ต่างคนต่างเล่นกับเครื่องเล่น เด็กบางคนไม่ยอมเล่น เดินตามเพื่อนและยืนมอง และมีเครื่องเล่นบางชนิดที่เด็กไม่เข้าไปเล่นเลย ได้แก่ เครื่องเล่นกระโดดแตะสูง เนื่องจากความสูงเลขสาขตาของเด็กและไม่น่าสนใจ ซึ่งไม่เหมาะกับวัยและพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ ถ้านักกระโดดมาแขวนไว้ที่คานไม้ เพื่อเป็นสิ่งจูงใจและตอบสนองความต้องการของเด็ก ที่ว่า เด็กในวัยอนุบาลต้องการเรียนรู้ ทดลอง ค้นคว้า ด้วยตนเอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ดังนั้นถ้านักกระโดดมาแขวนไว้ที่คานไม้ เด็กอาจจะเข้าไปเล่นเพราะเด็กมีความอยากรู้อยากเห็น ได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเล่น เครื่องเล่นที่เด็กเข้าไปเล่นมากที่สุด

คือ เครื่องเล่นลูกนั่ง ซึ่งลักษณะของเครื่องเล่นมีความหลากหลาย เด็กสามารถเล่นได้หลายรูปแบบ เล่นตามจินตนาการ ตัดแปลงและคิดวิธีเล่นขึ้นมาได้เอง ทำให้เด็กเข้าไปเล่นเครื่องเล่นชนิดนี้ บ่อยมาก

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า การเล่นด้วยเครื่องเล่นทั้ง 3 ประเภท

ไม่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม ด้านการก้าวร้าว และการทะเลาะวิวาท จากการสังเกตเด็ก 30 คน พบว่า มีเด็ก 2 - 3 คนที่มีลักษณะการคุยโอ้อวด คำว่า ช่มชู้ ก่อสวนเพื่อน การแย่งของ เล่นจากเพื่อน และทำร้ายเพื่อน ส่วนพฤติกรรมการทำลายสิ่งของไม่เกิดเลย เนื่องจากเครื่องเล่น เสริมสมรรถภาพ เป็นเครื่องเล่นที่มีลักษณะแข็งแรง ติดตั้งคงที่ ส่วนเครื่องเล่นสื่ออิสระและ เครื่องเล่นผสมผสาน เด็ก ๆ ทำลายของเล่นด้วย เนื่องจากเครื่องเล่นสื่ออิสระและเครื่องเล่น ผสมผสาน มีลักษณะที่สามารถหยิบยก ตั้งซ้อน โยกย้าย วางเรียงได้ตามจินตนาการของเด็ก พฤติกรรมก้าวร้าวที่พบในเด็ก 2 - 3 คนนี้ เป็นเด็กผู้ชายที่ชอบเล่นปืนปาย ต่อสู้ และเล่นรุนแรง ซึ่งลักษณะการเล่นดังกล่าวนี้ สังเกตพบว่า เด็กเล่นเลียนแบบจากการดูทีวีแล้วนำมาเล่นเลียนแบบ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อรรถัย ศรีสันติสุข (2527) กล่าวว่า เด็ก 3 - 6 ปี มีการเล่น เลียนแบบจากโทรทัศน์อยู่ในอัตราค่อนข้างสูงของเด็กและยังได้พบว่า รายการโทรทัศน์มีผลกระทบ ต่อจินตนาการในการเล่นของเด็กไทย ซึ่งมีออกมาในรูปแบบของการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแสดง ที่เห็นจากโทรทัศน์

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. การเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กก่อนบวการในการจัดเครื่องเล่นสนาม สำหรับเด็กก่อนบวการ จากผลการวิจัยที่ค้นพบว่า การมีเครื่องเล่นหลากหลายชนิดจะเปิดโอกาสและ กระตุ้นความคิดให้กับเด็กมากขึ้น ถ้ามีเครื่องเล่นน้อยจะจำกัดการเล่นและความคิดสร้างสรรค์ ของเด็ก ดังนั้นในสนามเด็กเล่น ควรมีเครื่องเล่นสื่ออิสระ ที่เด็กสามารถหยิบยก เคลื่อนย้าย ตั้งซ้อน วางเรียงเล่นตามจินตนาการ ซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์การเล่นที่เรียกว่า วัสดุเหลือใช้ และอุปกรณ์การเล่นแบบสำเร็จรูป

สิ่งสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม คือ การมีเครื่องเล่นสื่ออิสระ (Loose Materials) อย่างเดี๋ยวก็นี่พอ ควรมีเครื่องเล่นแบบติดตั้งประจำที่ (Fixed) โดยเฉพาะเครื่องเล่นเสริมสมรรถภาพ ซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อของเด็ก นอกจากนี้การมีที่ว่าง และพื้นที่พอสำหรับเครื่องเล่นสื่ออิสระ (Loose Materials) และเครื่องเล่นแบบติดตั้งคงที่ (Fixed) ควรจัดวางไว้ในสถานที่ให้เป็นระเบียบ โดยเฉพาะเครื่องเล่นสื่ออิสระ (Loose Materials) ควรมีสถานที่สำหรับเก็บเครื่องเล่นซึ่งสถานที่เก็บเครื่องเล่นควรตั้งอยู่กับพื้นง่ายสำหรับการที่เด็กเล่นเสร็จแล้ว และนำเอาของเล่นไปเก็บ

2) จากผลการวิจัยที่ค้นพบว่า ในการจัดเครื่องเล่นสนามควรมีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กให้ครบทุกด้าน ฉะนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาเครื่องเล่นที่เหมาะสมกับเด็กต่อไป

3) จากผลการวิจัยที่ค้นพบว่า การเล่นของเด็กในวัยนี้มีจินตนาการสูง และเรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ ความอยากรู้ อยากเห็น และชอบทดลอง ดังนั้นเครื่องเล่นแต่ละชนิดควรมีการจัดสร้างให้เอื้อต่อลักษณะพัฒนาการดังกล่าวของเด็ก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเล่นต่างกลุ่มอายุ ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กก่อนบาลในการเล่นเครื่องเล่นสนาม
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ และสติปัญญาในการเล่นเครื่องเล่นสนาม